

Szerzőként megélni azt, hogy fiatal olvasók az én könyvemmel kapcsolatos ismereteik felmutatásával versenyeznek egymással – az kétféle módon is zavarba ejtő érzés. Egyrészt mindannyian ahhoz vagyunk szocializálódva, hogy az író, akinek a művéből „felelni” kell, ő bizony jó régóta (lehetőleg több mint száz éve) halott. Élő emberként azt látni, hogy mások erőfeszítéseket tesznek valamivel kapcsolatban, ami pedig nekem spontán passzió, és fantáziálgatás volt... ebben az élményben van valami obszcenitás. Micsoda illetlenség a részemről az, hogy még itt vagyok, élek, amikor pedig a fiatalok már versenyeznek a gondolatimat értelmezve! Másrészt meg zavarba ejtő megélni azt, hogy az olvasók sokkal jobban ismerik az általam írt szöveget, mint én magam (a versenyen elhangzott villámkérdések felére nem tudtam volna válaszolni).

De az OlvasóPróba, persze, nem az én érzéseimről szól, ez a legkevésbé fontos. Az olvasás ma egy küzdelemről szól, egy önvédelmi sport, sőt, harcművészet. Önmagunk megismerésének és megértésének egy instant módja. Az olvasó ember tudatosan képes viszonyulni saját tulajdonságaihoz: megérti erejét, és értelmezni képes saját gyengeségeit; tudja kezelni ismereteit és belátni tudatlanságait; felismeri helyes következtetéseit, és eszközei vannak arra, hogy elkerülje a manipulációkat.

Olyan világban élünk, amelyben ravasz, strukturált manipulációs gépezetek próbálják elérni, hogy kiszámíthatóan, egyformán, így tehát kezelhetően és irányíthatóan gondolkodjunk és viselkedjünk. Az olvasó ember kicsit kevésbé van kitéve ennek a veszélynek, mert autonómabb, öntörvényűbb, lázadóbb: szabadabb.

Nem tudom, mennyire kezelik tudatosan az aszódi olvasók önnön olvasottságukat, de az láttam, hogy szellemesek, okosak, viccesek, játékosak, pimaszok, vagányok és lehengerlően felkészültek. Jött egy tálnyi fiatal a versenyre, és elmesélték egymásnak olvasmányélményeiket. Ha nagyobbak lesznek, ezt majd úgy fogják nevezni, hogy értelmezési közösség. Ez azt jelenti, hogy egy valamit, ami magányosan szereztek meg (az olvasás magányában) közösségivé tettek, és egymás értelmezéseit is gazdagították ezzel. Ilyen egymásra hatásokból áll össze a szabad világ, ilyesmikből épülhet egy szabad világ: ilyen közös pimaszságokból.

És mi kellett ahhoz, hogy ez megvalósuljon? Nem mi, hanem ki. Ez az egész gyerekkönyvtári mocorgás, a kirándulásokkal, a táborokkal és a hétköznapi kölcsönzésekkel nem lenne, nem létezni, ilyen intenzitással biztosan nem létezne Nagy Judit nélkül. Forradalmak nincsenek, nem történnek meg az egyes forradalmárok tettekkészsége nélkül. És a forradalmak, persze, szükségszerűen kitermelik hőseiket is. Jó sokan vagyunk, aki azt gondoljuk, hogy az olvasás forradalmának Aszódon Nagy Judit a hőse. Köszönjük!

Szabó Tibor Benjámin